

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SGK. /53,54

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2020/4719

Karar No. 2021/4924

Tarihi: 08.04.2021

- ÖLÜM AYLIĞI BAĞLANMASI İÇİN HAK SAHİPLİĞİ SIFATININ KAZANILMASININ GEREKTİĞİ
- ÖLÜM AYLIĞI BAĞLANMASI İÇİN GEREKLİ KOŞULLARIN TAMAMINI TAŞIYAN SİGORTALININ HAK SAHİBİ OLARAK KABUL EDİLECEĞİ
- ÖLÜM AYLIĞI BAĞLAMA KOŞULLARININ KENDİ İÇERİSİNDE AYRIŞTIRILMASININ GEREKTİĞİ
- ÖLÜM AYLIĞI BAĞLANMASINDA SİGORTALIYA İLİŞKİN KOŞULLARIN SİGORTALININ ÖLÜMÜ TARİHİNDEKİ MEVZUATA GÖRE HAK SAHİBİNE İLİŞKİN KOŞULLARIN İSE HAK SAHİBİ SIFATININ KAZANILDIĞI TARİHTEKİ MEVZUATA GÖRE BELİRLENMESİNİN GEREKTİĞİ

ÖZETİ: Yaşamını yitiren sigortalının eş, çocuk, anne, babasına ölüm sigortasından aylık tahsisi yapılabilmesi için öncelikle hak sahipliği sıfatının kazanılması gerekmekte, bunun için hak sahiplerine ilişkin aylık bağlama koşullarının sağlanıp sağlanmadığına bakılmakta, başka anlatımla bu koşulları tümüyle yerine getiren kişi hak sahipliği sıfatını kazanmakta, anılan sığata sahip kişilere, sigortalıya ait tahsis şartları da gerçekleşmişse aylık bağlanabilmektedir. Şu durumda yukarıda sıralanan maddeler ve sosyal güvenlik hukuku ilkeleri dikkate alındığında yasal mevzuat ve aylık bağlama koşulları

kendi içerisinde ayrıştırılmalı, sigortalıya ait şartlar sigortalının ölüm günü itibarıyla yürürlükte olan yasal mevzuat kapsamında değerlendirilmeli, hak sahiplerine ilişkin koşullar ise hak sahipliği sıfatının kazanıldığı tarihte yürürlükte olan yasal düzenlemeler çerçevesinde irdelemeye tabi tutulmalıdır.

Eldeki davada ise davacının babadan dolayı hak sahipliği sıfatı, 01/10/2008 tarihi sonrası, 13/02/2011 tarihinde kocanın ölümüyle kazanıldığından hak sahipliği sıfatının kazanıldığı tarihte yürürlükteki mevzuat gereği, özellikle 5510 sayılı Yasanın 54. maddesi kapsamında irdelenecek suretiyle davacı hakkında hak sahipliği sıfatının kazanıldığı tarihte göre uygulanması gereken yasal mevzuat irdelenerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

DAVA: Dava, davacının eşinden dolayı ölüm aylığı almakta iken; babasından dolayı kendisine bağlanan yetim aylığının, gelirinin asgari ücretin üstünde olduğundan bahisle kurumca kesilmesi işleminin iptali ile kesilen aylıkların faiziyle birlikte tahsiline ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesince, hükümde belirtilen gerekçelerle davanın reddine dair verilen karara karşı davacı vekili tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine, İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesince davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılarak davanın kabulüne karar verilmiştir.

İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesince verilen kararın, davalı kurum vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteklerinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Candan Sezen Pekmez tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

I-İSTEM

Davacı vekili; müvekkilinin vefat eden eşi A. Ö'nün 13/02/2011 tarihinde vefat etmiş olduğunu ve müvekkilinin müracaatı üzerine kendisine ölüm aylığı bağlandığını, müvekkilinin vefat eden babası D. A. K'nin ise 22/01/1994 tarihinde vefat ettiğini ve kuruma müracaatı üzerine vefat eden babasından 01/03/2011 tarihinden itibaren ölüm aylığı bağlandığını, ancak SGK İl Müdürlüğüne müvekkiline yersiz ödeme yapıldığı gerekçesi ile 21.053,75 TL borç tahakkuk ettirildiğini, kurumun işleminin yerinde olmadığını, müvekkilinin tiki aylığın birden bağlanmasına ilişkin şartlar sağlamış olduğunu, bu nedenle kurum işleminin iptali

ile müvekkili adına tahakkuk ettirilen yersiz ödeme borcunun iptali ile kesilen yetim gelirinin yeniden bağlanması ve ödenmeyen gelirlerin yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

II- CEVAP

Davalı vekili; yasal mevzuatta "... yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve Sosyal Sigortaya, Emekli Sandıklarına tabi bir işte çalışmayan, buralardan gelir veya aylık almayan kız çocuklarına ölüm aylığı bağlanacağı" hükmü yer aldığından davacının vefat eden babasından aylık bağlanmasını talep etmesini reddeden Kurum işlemi herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadığından davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III- MAHKEME KARARI:

A-İLK DERECE MAHKEME KARARI

"Davacının davasının reddine" karar verilmiştir.

İSTİNAF:

Davacı vekili tarafından anılan karara yönelik istinaf kanun yoluna başvurulmuştur.

B- BAM KARARI

"Davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile; İzmir 12. İş Mahkemesi'nden verilen 30/11/2017 tarih, 2017/12 Esas ve 2017/317 Karar sayılı kararının Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353/1-b.3 maddesi uyarınca kaldırılmasına,

Davanın kabulüne,

Davacının babası Dursun Ali Köşeler üzerinden bağlanan ölüm (yetim) aylığının kesilmesine ilişkin kurum işleminin iptali ile, kesildiği tarihten itibaren davacıya bağlanmasına,

Ödenmeyen aylıkların her bir ay için hak ettiği tarihten itibaren işleyecek yasal faizi ile Kurumdan tahsili ile davacıya verilmesine karar verilmiştir.

TEMYİZ KANUN YOLUNA BAŞVURU VE NEDENLERİ:

Davalı Kurum vekili tarafından temyiz kanun yoluna başvurulmuştur.

Davacı vekilinin istinaf talebinin reddine karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ve araştırma sonucunda Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353/1-b.3 maddesi gereğince davanın kabulüne karar verilmesinin usul ve yasaya aykırılığını beyan etmiştir.

IV- İLGİLİ HUKUK KURALLARI VE İNCELEME:

Dosya kapsamı incelendiğinde 13/02/2011 tarihinde yaşamını yitiren sigortalı eşi üzerinden 5510 sayılı Kanunun 4/1-a kapsamında kendisine ölüm aylığı bağlanan davacı hak sahibine bu kez, 22/01/1994 tarihinde vefat eden babasından dolayı 11/03/2011 tarihinden itibaren 2926 sayılı Yasa kapsamında ölüm aylığı bağlandığı ve daha sonra 2926 sayılı Yasanın 27. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendine göre, 01/01/1984 - 03/10/2000 ile 08/08/2001- 02/08/2003 tarihleri

arasında ölen 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalıların hak sahibi kız çocuklarına aylık bağlanabilmesi için gerekli şartları yerine getirmediğinden bahisle aylığın iptal edildiği ve davacıya yersiz aylık nedeniyle borç tahakkuk ettirildiği anlaşılmaktadır.

Davanın yasal dayanaklarından olan 2926 sayılı Kanunun “Eş ve çocuklara, ana ve babaya tahsis yapılması” başlığını taşıyan 27. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde, sigortalının yaşları ne olursa olsun evli olmayan kız çocuklarına, geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak koşulu ile ölüm aylığı bağlanacağı belirtilmiş, daha sonra 04/10/2000 günü Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bentteki “geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak” koşulu, “bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmama, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almama” olarak değiştirilip 2926 sayılı Kanunun “Ölüm sigortasından bağlanan aylığın kesilmesi” başlıklı 28. maddesinin 2. fıkrasına, “Ancak evliliğin son bulması ile kocasından da aylık almaya hak kazanan kız çocuklarına bu aylıklardan fazla olanı ödenir.” cümlesi eklenmiş, ancak, söz konusu KHK, Anayasa Mahkemesi’nin 08/08/2001 tarihinde yürürlüğe giren 26/10/2000 gün 61/34 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Sonrasında 2926 sayılı Kanunun 27. ve 28. maddeleri, 02/08/2003 tarihinde yürürlüğe giren 4956 sayılı Kanunun 56. maddesiyle yürürlükten kaldırılmış, 4956 sayılı Kanunun aynı gün yürürlüğe giren 54. maddesiyle 2926 sayılı Kanuna Ek 3. madde eklenmiş, söz konusu Ek maddede, 1479 sayılı Kanunun 45. ve 46. maddelerinin 2926 sayılı Kanun hükümleri kapsamındaki sigortalılar hakkında da uygulanacağı belirtilmiş olup anılan maddelerin irdelenmesi gerekmektedir.

1479 sayılı Kanunun 45. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde, sigortalının, geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak koşulu ile yaşları ne olursa olsun evlenmemiş kız çocuklarına aylık bağlanacağı belirtilmiş, daha sonra 04/10/2000 günü Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bentteki “geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak” koşulu, “bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmama, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almama” olarak değiştirilip 1479 sayılı Kanunun 46. maddesinin 2. fıkrasına, “Ancak evliliğin son bulması ile kocasından da aylık almaya hak kazanan kız çocuklarına bu aylıklardan fazla olanı ödenir.” cümlesi eklenmiş, ancak, söz konusu KHK, Anayasa Mahkemesi’nin 08/08/2001 tarihinde yürürlüğe giren 26/10/2000 gün 61/34 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

İptale konu düzenleme daha sonra bu kez kanun koyucu tarafından 02/08/2003 tarihinde yürürlüğe giren ve anılan (c) bendini değiştiren 4956 sayılı Kanunun 23. maddesiyle benimsenerek, sigortalının evli olmayan/boşanan/dul kalan kız çocuklarına ölüm aylığı bağlanabilmesi için “geçimini sağlayacak başka bir geliri olmamak” şartı, “bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmama, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık

almama” olarak değiştirilmiş, aynı zamanda 46. maddenin 2. fıkrasına da “Ancak evliliğin son bulması ile kocasından da aylık almaya hak kazanan kız çocuklarına bu aylıklardan fazla olanı ödenir.” cümlesi yeniden eklenmiştir.

Diğer taraftan 5510 sayılı Kanunun 01/10/2008 günü yürürlüğe giren ve “Ölüm aylığının hak sahiplerine paylaşılması” başlığını taşıyan 34. maddesinde, sigortalının evli olmayan, boşanan, dul kalan kızlarına ölüm aylığı bağlanabilmesi, bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmama veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olma koşullarına bağlanmış, “Aylık ve gelirlerin birleşmesi” başlıklı 54. maddede ise bu Kanuna göre bağlanacak aylık ve gelirlerin birleşmesi durumunda, hem eşinden, hem de ana ve/veya babasından ölüm aylığına hak kazananlara, tercihine göre eşinden ya da ana ve/veya babasından bağlanacak aylığının bağlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca Kanunun 3. maddesinde, bu Kanunun uygulanmasında hak sahibinin; sigortalının veya sürekli iş göremezlik geliri ile malullük, vazife malullüğü veya yaşlılık aylığı almakta olanların ölümü halinde, gelir veya aylık bağlanmasına veya toptan ödeme yapılmasına hak kazanan eş, çocuk, ana ve babasını ifade ettiği belirtilmiş, “Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasına ilişkin bazı geçiş hükümleri” başlığını taşıyan Geçici 1/2. maddesinde, 506 sayılı, 1479 sayılı, 2925 sayılı, bu Kanunla mülga 2926 sayılı Kanunlara göre bağlanan veya hak kazan(ıl)an; aylık, gelir ve diğer ödenekler ile 5454 sayılı Kanunun 1. maddesine göre ödenmekte olan ek ödemenin verilmesine devam edileceği, bu gelir ve aylıkların durum değişikliği nedeniyle artırılması, azaltılması, kesilmesi veya yeniden bağlanmasında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili Kanun hükümlerinin uygulanacağı bildirilmiştir.

Yaşamını yitiren sigortalının eş, çocuk, anne, babasına ölüm sigortasından aylık tahsis yapılabilmesi için öncelikle hak sahipliği sıfatının kazanılması gerekmekte, bunun için hak sahiplerine ilişkin aylık bağlama koşullarının sağlanıp sağlanmadığına bakılmakta, başka anlatımla bu koşulları tümüyle yerine getiren kişi hak sahipliği sıfatını kazanmakta, anılan sığata sahip kişilere, sigortalıya ait tahsis şartları da gerçekleşmişse aylık bağlanabilmektedir. Şu durumda yukarıda sıralanan maddeler ve sosyal güvenlik hukuku ilkeleri dikkate alındığında yasal mevzuat ve aylık bağlama koşulları kendi içerisinde ayrıştırılmalı, sigortalıya ait şartlar sigortalının ölüm günü itibarıyla yürürlükte olan yasal mevzuat kapsamında değerlendirilmeli, hak sahiplerine ilişkin koşullar ise hak sahipliği sıfatının kazanıldığı tarihte yürürlükte olan yasal düzenlemeler çerçevesinde irdelemeye tabi tutulmalıdır.

Eldeki davada ise davacının babadan dolayı hak sahipliği sıfatı, 01/10/2008 tarihi sonrası, 13/02/2011 tarihinde kocanın ölümüyle kazanıldığından hak sahipliği sıfatının kazanıldığı tarihte yürürlükteki mevzuat gereği, özellikle 5510 sayılı Yasanın 54. maddesi kapsamında irdeleme yapılmak suretiyle davacı hakkında hak sahipliği sıfatının kazanıldığı tarihe göre uygulanması gereken yasal mevzuat

irdelenerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O hâlde, davalı Kurum vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesinin davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulüne dair kararı bozulmalıdır.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı HMK'nun 373/2. maddeleri uyarınca BOZULMASINA, dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, Üye Mesut Balcı'nın muhalefetine karşı, Başkan Mustafa Taş ve Üyeler Yılmaz Akıncı, Şerafettin Özyürür ve Kemal Güngör'ün oyları ve oy çokluğuyla, 08/04/2021 gününde karar verildi.

KARŞI OY GEREKÇESİ

Davacı kız çocuğu, 2926 sayılı Kanuna tabi iken vefat eden babasından ölüm aylığı, 506 sayılı Kanuna tabi iken ölen kocasından dul aylığı almakta iken, babasından bağlanan ölüm aylığının gelirinin asgari ücretin üzerinde olduğu gerekçesiyle kesilmesine dair Kurum işleminin iptalini istemiştir.

Davacı kız çocuğunun babası 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalı olup 22.01.1994 tarihine vefat etmiştir.

Davacının eşi 506 sayılı Kanuna tabi olup 13.02.2011 tarihinde vefat etmiştir.

Uyuşmazlık, 5510 sayılı Kanunun 34. ve 54. maddelerinin somut olayda uygulanıp uygulanmayacağı noktasında toplanmaktadır.

Çözüm noktasında ilgili mevzuatı irdelemek gerekmektedir.

5510 sayılı Kanunun 54. maddesinde, bu madde hükmünün “ Bu Kanuna göre bağlanacak aylık ve gelirlerin birleştirilmesi durumunda” uygulanacağı açıkça vurgulanmıştır.

Başka bir anlatımla, birleşecek gelir ve aylıkların 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre bağlanmış olması gerekmektedir.

5510 sayılı Kanunun “Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortasına ilişkin bazı geçiş hükümleri” Başlıklı geçici 1. maddesinin 2. fıkrası hükmüne göre;

“17/07/1964 tarihli ve 506 sayılı, 02/09/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, bu Kanunla mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı kanunlara göre bağlanan veya hak kazanan; aylık, gelir ve diğer ödenekler ile 08/02/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre ödenmekte olan ek ödemenin verilmesine devam edilir. Bu gelir ve aylıkların durum değişikliği nedeniyle artırılması, azaltılması, kesilmesi veya yeniden bağlanmasında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümleri uygulanır.”

5510 sayılı Kanunun 34. maddesi hükmüne göre de;

“Ölen sigortalının 33 üncü madde hükümlerine göre hesaplanacak aylığının;

a)(Değişik: 17/4/2008-5754/21 md.) Dul eşine % 50'si; aylık bağlanmış çocuğu bulunmayan dul eşine ise bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının

(a), (b) ve (e) bentleri hariç bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaması veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olması halinde % 75'i,

b)(Değişik: 17/4/2008-5754/21 md.) Bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (e) bentleri hariç bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmayan veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış çocuklardan;

1)18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmayanların veya,

2)Kurum Sağlık Kurulu kararı ile çalışma gücünü en az % 60 oranında yitirip malûl olduğu anlaşılanların veya,

3)Yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan kızlarının, her birine % 25'i," oranında aylık bağlanır.

Kanunun 34. madde hükmünde gelir testi kavramı yer almamaktadır. Kız çocuğu evli olmamak, çalışmamak ve kendi sigortalılığında dolayı gelir ve aylık almamak koşullarını taşıdığına babasından ölüm aylığı alabilecektir.

Davacıya babasından bağlanan ölüm aylığına gelince;

Davacıya kız çocuğu olarak babasının ölüm tarihinde yürürlükte olan Mülga 2926 sayılı Kanuna tabi olması nedeniyle mülga Kanun hükümlerine göre aylık bağlanmıştır.

04.10.2000 tarih ve 619 sayılı KHK ile 1479 sayılı Kanunun 45. maddesinin (c) ve (d) bendlerini değiştirmiştir.

Değişik 45. madde ile, "Yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan kız çocuklarının" ölüm aylığı alabileceği hükmü getirilmiştir.

Kız çocuklarının sosyal güvenlik kurumlarına tabi çalışmaları yoksa diğer gelirleri dikkate alınmaksızın ana veya babadan Bağ-Kur kapsamında ölüm aylığı almaları olanaklıdır.

Burada da gelir testi yapılması ile ilgili bir hüküm yer almamaktadır.

Sözü edilen 619 sayılı KHK 08.08.2001 tarihinde yürürlüğe giren Anayasa Mahkemesinin kararı ile iptal edilmiştir.

1479 sayılı Kanunun 08.08.2001 tarihinde yürürlüğe giren 02.08.2003 günlü 4956 sayılı Kanun ile değişik 45. maddesine göre de aynen 619 sayılı KHK ile yapılan değişik yenilenmiş "Yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan kız çocuklarının" ölüm aylığı alabileceği hükmü yeniden getirilmiştir.

Mülga 2926 sayılı Kanunda 4956 sayılı Kanunun 54. maddesi ile değışiklik yapılarak ek madde 3 eklenmiştir. 02.08.2003 tarihinden itibaren Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

“Madde 54. — 2926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Ek Madde 3. — 1479 sayılı Kanunun birinci kısmında yer alan 20 nci madde, ikinci kısım ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci bölümde yer alan maddelerin tamamı, altıncı bölümde yer alan 56 ncı madde dahil 74 üncü maddeye kadar olan maddelerin tamamı ile 76, 78 ve 79 uncu maddeleri, yedinci bölümde yer alan 80 inci maddesi, ek 9, ek 12, ek 13, ek 14, ek 15, ek 16, ek 17, ek 18, ek 19 uncu maddeleri, geçici 10 ve 11 inci maddeleri, 2926 sayılı Kanuna tâbi sigortalılar hakkında da uygulanır.”

1479 sayılı Kanunun 4. Bölümü, ölüm Sigortası hükümlerini düzenlemektedir. 1479 sayılı Kanunun gelir ve aylıkların birleşmesi ile ilgili hükümlerine yer verilen 46. maddede bu bölümde yer almaktadır.

Davacının babası Mülga 2926 sayılı Kanuna tabi olmasına karşın, ölüm aylığı ile ilgili olarak 1479 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerekecektir.

02.08.2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 45. maddesinin, önceki bir tarih olan 08.08.2001 tarihinde yürürlüğe girmesi çeşitli problemleri ortaya çıkarmaktadır.

08.08.2001-01.08.2003 tarihinde 4956 sayılı Kanun mevcut değildir. Bu dönemde ölüm aylığına hak kazananlara ölüm aylığı bağlanıp bağlanmayacağı noktasında yasal boşluk bulunmaktaydı.

Davacının 2926 sayılı Kanuna tabi babasının ölüm tarihi 17.05.2002 olmasına karşın lehe hüküm getiren 4956 sayılı Kanun gereğince 1479 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak “evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmayan, bu kanunlar kapsamındaki çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan kız çocuklarının” ölüm aylığı alabileceği gerekçesi ile ölüm aylığı bağlanmıştır.

1479 sayılı Kanunun 4956 sayılı Kanunun 24. maddesi ile 02.08.2003 tarihinde değıştirilen 2. fıkrası; “Sigortalının kız çocuklarına bağlanan aylıklar, bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmaya başladıkları veya evlendikleri tarihi takip eden aylık ödeme tarihinden itibaren kesilir. Aylığın kesilmesine yol açan nedenlerin ortadan kalkması halinde, bu Kanunun 45 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi hükmü saklı kalmak şartıyla, bu tarihi takip eden aylık ödeme tarihinden başlanarak yeniden aylık bağlanır. Ancak evliliğin son bulması ile kocasından da aylık almaya hak kazanan kız çocuklarına bu aylıklardan fazla olanı ödenir.”

Sonuç Olarak;

5510 sayılı Kanundan önce bağlanan gelir ve aylıkların birleştirilmesinde mülga 506 sayılı, 1479 sayılı, 2925 sayılı ve 2926 sayılı Kanunlardaki hükümler uygulanacaktır. Burada dikkat edilmesi gereken diğer bir husus, her mülga Kanunun kendi içinde uygulanması gerekeğidir. Kanun hükümlerinin birbirine

etkisi düşünülemez. 5434 sayılı Kanun mülga olmasına karşın 01.10.2008 tarihinden önce iştirakçi olanlar bakımından yürürlüğünü korumaktadır.

Örneğin; mülga 506 sayılı ve mülga 1479 sayılı Kanunlarda, ana-baba veya kocadan alınan iki aylık sözkonusu olduğunda, bunlardan fazla olanın ödeneceği hükmü yer almaktadır.

5510 sayılı Kanununun 54. maddesi başlığı "5510 sayılı Kanuna göre bağlanacak gelir ve aylıklardan" söz etmektedir.

Babadan bağlanan aylık 2926 sayılı Kanuna göre bağlandığından 54. madde uygulanamaz. Kurumun davacıya hitaben yazdığı 22.07.2016 tarihli yazıda davacı sigortalının ölüm tarihinde geçerli mevzuat uygulandığı açıklanmıştır.

Kurum 01.01.1989-03.10.2000 ve 08.08.2000-01.08.2003 tarihleri arasında kız çocukları için "geçimini sağlayacak geliri bulunmamak" koşulu nedeniyle babanın ölüm tarihi olan 22.01.1994 tarihini gerekçe göstererek aylığını kesmiştir.

Davacının o tarihte geçimini sağlayacak geliri bulunmadığı ortadadır.

Ayrıca 4956 sayılı Kanun bu şartı kaldırmış olup lehe uygulama getirmiştir. Sigortalı ve hak sahipleri yararına getirilen hükümlerin uygulanması gerekir.

4956 sayılı Kanuna göre yapılan değişiklik "Sosyal Güvenlik Kuruluşları kapsamında çalışmayan ve kendi çalışmalarından dolayı gelir ve aylık almayan kız çocuklarına aylık bağlanacağını" belirtmiştir.

Sayın çoğunluk; Kurumun aylık kesme gerekçesi olmayan 5510 sayılı Kanununun 54. Maddesini hatalı olarak uygulamaktadır.

Netice de Anayasal sosyal güvenlikten kaynaklı mülkiyet hakkını ihlal ederek bu hüküm kesinleşirse Anayasa Mahkemesince hak ihlali olarak değerlendirilecektir.

Uyuşmazlık tamamen farklıdır İzmir 10. Bölge Adliye Mahkemesinin kararı hukuka uygun olduğundan onanmalıdır.

Bu düşüncelerle sayın çoğunluğun bozma görüşüne katılamıyorum.